

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบ

ประจำปี 2566

องค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน

อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน

ที่

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๖ เพื่อให้หน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขอหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐยกระดับการดำเนินงาน ในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในหน่วยงาน มีการดำเนินงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวมเป็นสำคัญ และลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน นั้น

เพื่อให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๖ ข้อ ๐๓๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เห็นควรเผยแพร่การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน บนเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน และประกาศให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลฎภา

(นางลฎภา แก้วเสียง)

นักวิชาการตรวจสอบภายใน

ความเห็นปลัดฯ.....

- ด.ร.ต.น.น.น.

พันจ่าโท

(ธนัช ศิริรัตน์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน

คำสั่ง นายกฯ.....

สิบเอก

(วัลลภ แจ่มจรัส)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประจำปี ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนโพไร่หวาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๖ เพื่อให้หน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐระดับการดำเนินงาน โดยมีการประเมินด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงาน เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบได้ นั้นดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวานจึงได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามนโยบายและแนวปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน

วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน
๒. เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ไม่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน
๓. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชนเกิดความมั่นใจ
๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน ในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยมีการติดตามประเมินผลและรายงานต่อผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ
๔. เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เกิดความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงการทุจริต และร่วมสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการต่อต้านการทุจริต

แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) และการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน ที่ได้จากการสำรวจกิจกรรม ขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่มีโอกาสที่อาจเกิดการทุจริต โดยครอบคลุมทุกกิจกรรม ทุกขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการดำเนินงาน ตลอดจนมีกระบวนการบริหารความเสี่ยง ด้านการทุจริต มีการระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การติดตามความเสี่ยง การควบคุมหรือลดความเสี่ยง และรายงานความเสี่ยง เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน เป็นสำคัญ โดยปัจจัยความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ๔ ปัจจัย ดังนี้

๑. ปัจจัยด้านคน ถือเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงาน เกิดจากกระบวนการทำงานผิดพลาด หรือการควบคุมภายในไม่เพียงพอ อันอาจนำไปสู่การทุจริตทั้งภายในและภายนอก ดังนั้น การให้ความสำคัญในการ คัดเลือกพนักงาน การอบรม และการพัฒนา จะทำให้องค์กรได้พนักงานที่มีคุณสมบัติ ประสบการณ์ และ ความสามารถที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน

๒. ปัจจัยด้านกระบวนการทำงาน กระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานหรือจุดควบคุมในแต่ละกิจกรรม ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงให้เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ทั้งในรูปของ ตัวเงิน เช่น การถูกฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง หรือที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ด้านชื่อเสียง

๓. ปัจจัยด้านระบบงาน หากระบบงานเกิดความเสียหาย ขัดข้อง หรือหยุดชะงัก รวมถึงความถูกต้อง เชื่อถือได้ของระบบข้อมูลและระบบการสื่อสารภายในองค์กร การควบคุมการเข้าถึงระบบ การรักษาความปลอดภัย ของระบบและข้อมูล ตลอดจนความสามารถในการนำระบบให้กลับมาทำงานได้ตามปกติหลังจากที่เกิดเหตุการณ์ ฉุกเฉิน อันอาจมีผลกระทบต่อการทำงาน

๔. ปัจจัยที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและที่เกิดจากเหตุการณ์ภายนอก ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผล กระทบต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่อยู่เหนือความคาดหมายหรือการควบคุม เช่น ด้านการเมืองด้านภัย ธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับของทางการ

กระบวนการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยงและประเภทความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยงให้ระบุนายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงด้านการทุจริตโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงด้านการทุจริตนั้นอยู่แล้ว และนำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวมาพิจารณาประเภทความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	ความหมาย
Know Factor	ความเสี่ยงที่เคยเกิดมาก่อนหรือคาดว่าจะมีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น
Unknow Factor	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการพยากรณ์ในอนาคต

๒. เกณฑ์ในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง พิจารณาเงื่อนไขในการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง ๒ มิติ คือ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) เพื่อกำหนดระดับความเสี่ยง (Level of Risk)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเป็นข้อมูลในการตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยง โดยการพิจารณาถึงโอกาสในการเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) การวิเคราะห์สามารถเป็นได้ทั้งการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative) กึ่งปริมาณ (Semi-Quantitative) เชิงปริมาณ (Quantitative) หรือผสมผสานกันไป

กระบวนการประเมินความเสี่ยงของสำนักงาน จะทำการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) อันเนื่องมาจากความเสี่ยง

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง การประเมินโอกาส ของการที่แต่ละเหตุการณ์จะเกิดขึ้นโดยการพิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคต โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
๕	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูงมาก
๔	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูง
๓	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นบ้าง
๒	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นน้อย
๑	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นยาก

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น เป็นการพิจารณา ระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับ โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
๕	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูงมาก
๔	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูง
๓	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นบ้าง
๒	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นน้อย
๑	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นยาก

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) กำหนดค่าเท่ากับผลคูณของระดับโอกาสที่ความเสี่ยงอาจเกิดขึ้น (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) อันเนื่องมาจากความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) = ระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) × ระดับผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ ความเสี่ยง	ระดับ คะแนน	ความหมาย
สูงมาก (Extreme)	๑๗-๒๕	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงในทันที เพื่อให้ความเสี่ยงต่ำลง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ในที่สุด
สูง (High)	๑๐-๑๖	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องเฝ้าระวัง และจัดการความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
ปานกลาง (Medium)	๖-๙	ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องใช้ความพยายามที่จะลดความเสี่ยงที่จะลด ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่น้อยลงต่อไป
น้อย (Low)	๑-๕	ระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนดและติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน ได้พิจารณาคัดเลือกความเสี่ยงตั้งแต่ระดับคะแนน ๑๐-๒๕ เพื่อนำมาเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ลดลง ส่วนความเสี่ยงในระดับค่า ๙ และที่ต่ำกว่า ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้

๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

โดยการนำความเสี่ยงการทุจริต มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากการนำระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) x ระดับผลกระทบ (Impact)

แผนภูมิแสดงความเสี่ยง (Risk Matrix)

ระดับการยอมรับความเสี่ยง (Degree of Acceptance)

โอกาส ผลกระทบ	เกิดขึ้นยาก (๑)	เกิดขึ้นน้อย (๒)	เกิดขึ้นบ้าง (๓)	เกิดขึ้นสูง (๔)	เกิดขึ้นสูงมาก (๕)
สูงมาก (๕)	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
สูง (๔)	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
ปานกลาง (๓)	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
น้อย (๒)	๒	๔	๖	๘	๑๐
น้อยมาก (๑)	๑	๒	๓	๔	๕

ระดับความเสี่ยงที่ไม่
สามารถยอมรับได้

มาตรการควบคุม
ความเสี่ยง

ยอมรับได้

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

โดยมีการนำค่าความเสี่ยงรวมมาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่า มีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ

ความเสี่ยงการทุจริต		ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง/สูงมาก
คุณภาพการ จัดการ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ความหมายของคุณภาพการจัดการ

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการหรือองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการหรือองค์กรแต่ยอมรับได้

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการและยอมรับไม่ได้

๕. มาตรการจัดการความเสี่ยงและป้องกันการทุจริต

กรณีที่ประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตแล้วพบว่า กระทบงานใดมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตสูงหรือปานกลาง ให้จัดทำมาตรการจัดการความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

การประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน
ประจำปี ๒๕๖๖

ลำดับที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้น	ผลวิเคราะห์ความเสี่ยง			มาตรการและการดำเนินการในการบริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริต	คุณ ภาพ การ จัด การ	ค่าประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต		
			โอกาส เกิด (L)	ผลกระทบ(I)	ความ รุนแรง (L*I)			ต่ำ/ ค่อนข้างต่ำ	กลาง	สูง/สูง มาก
๑	การบริหาร	๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยขาดความเข้าใจกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒	๔	๘ ปาน กลาง	๑. มาตรการแสดงเจตนาภรณ์ในการนำหลัก คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ๒. โครงการพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับ บุคลากร ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น	ดี	✓		
๒	บุคลากร	๑. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญ กับการปฏิบัติงาน การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)	๒	๔	๘ ปาน กลาง	๑. โครงการบุคลากรต้นแบบ ด้าน “บริการ เป็นเลิศ”	ดี	✓		

ลำดับที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้น	ผลวิเคราะห์ความเสี่ยง			มาตรการและการดำเนินการในการบริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัด การ	ค่าประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต		
			โอกาส เกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความ รุนแรง (L*I)			ต่ำ/ ค่อนข้างต่ำ	กลาง	สูง/สูง มาก
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของทางราชการ	<p>๑. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ</p> <p>๒. นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว</p>	๒	๔	๘ ปาน กลาง	<p>๑. มาตรการป้องกันการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่สมควร ผิดวัตถุประสงค์ ไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. เสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ</p>	ดี	✓		
๔	การให้บริการสาธารณะ/บริการประชาชน	<p>๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) หรือสินบนจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต</p> <p>๒. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้</p>	๒	๕	๑๐ สูง	<p>๑. มาตรการ NO Gift Policy</p> <p>๒. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service)</p>	ดี	✓		